

บุพปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข
The Antecedent Influencing Mass Communication Management to creation a
peaceful society

ธณกร มณีโชติ¹, สุธา สุวรรณภิรมย์² และ ธิปัตย์ โสทธิวรรณ³

Thanakorn Maneechot¹, Suda Suwannapirom² and Thipat Sotthiwan³

สาขาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Program in Development Administration, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹addy621280@gmail.com

Received: April 4, 2024 Revised: April 29, 2024 Accepted: April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความสำคัญของการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ระบบการเมือง ระบบการกำกับดูแล ระบบธุรกิจของสื่อ และระบบจรรยาบรรณของสื่อ 2) อิทธิพลเชิงสาเหตุของระบบการเมือง ระบบการกำกับดูแล ระบบธุรกิจของสื่อ และระบบจรรยาบรรณของสื่อต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข และ 3) นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่างคือ สื่อสารมวลชน สาขา สื่อการเมือง สื่ออาชญากรรม และสื่อบันเทิง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้หลักเกณฑ์ 20 เท่าของตัวแปรสังเกต สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารสื่อสารมวลชน นักวิชาสายการศึกษาด้านสื่อสารมวลชน นักวิชาการอิสระในด้านสื่อสารมวลชน นักการเมือง และ นักกฎหมาย รวมทั้งสิ้น 17 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ระบบการเมือง ระบบการกำกับดูแล ระบบธุรกิจสื่อ และระบบจรรยาบรรณสื่อ อยู่ในระดับมาก ทั้งหมด 2) ระบบการกำกับดูแล มีอิทธิพลเชิงสาเหตุรวมต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุขมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ระบบการเมือง ระบบธุรกิจของสื่อ และระบบจรรยาบรรณ ตามลำดับ และ 3)ได้แนวทางการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข มีลักษณะเป็นภาพแผนภูมิประกอบด้วย ระบบการกำกับดูแล ที่มีอิทธิพลรวมมากที่สุดเป็นฐานผลึกดันอยู่ล่างสุด มีระบบการเมือง และระบบธุรกิจของสื่อ อยู่ตรงกลาง และระบบจรรยาบรรณของระบบสื่อ ช่วยส่งเสริมอยู่ในระดับบนด้วย นอกจากนี้การบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุขต้องประกอบด้วยด้านความยุติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความสงบสุขภายใน และด้านมีเสรีภาพ ผลการวิจัยมีประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองและการร่างแผนแม่บทของสำนักนายกรัฐมนตรี

และคณะกรรมการสมานฉันท์ได้นำผลการวิจัยไปกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาบริหารจัดการเพื่อสร้างสังคมสันติสุขต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การบริหารจัดการสื่อมวลชน; สังคมสันติสุข

Abstract

This research aims to 1) to study the importance of mass media management in creating a peaceful society, political system, and regulatory system. media business system and media ethics system. 2) to study the causal influence of the political system, regulatory system, media business system, and media ethics system on mass communication management in order to create a peaceful society; and 3) To present a guideline for mass communication management to create a peaceful society, this research is a combination of quantitative and qualitative research. The quantitative research has a sample group of 400 examples of mass communication in political media, criminal media, and entertainment media in Bangkok. The size of the sample was determined using the 20 times rule of the observation variable. A stratified random sample was used to collect data using a questionnaire. Data were analyzed by structural equation modeling. For qualitative research, data were collected through in-depth interviews. It consisted of a group of mass communication executives, mass communication educators, independent academics in mass communication, politicians, and lawyers, totaling 17 people, who analyzed the data with content analysis.

The results showed that 1) Mass media management to create a peaceful society, political system, regulatory system media business system, and media ethics system were all at a high level. 2) regulatory system, the overall causal influence on the management of mass media to create the most peaceful society is followed by the political system, media business system, and ethical system, respectively; and 3) get a guideline for mass communication management to create a peaceful society. It is graphical, with the most influential regulatory system at the bottom, the political and business systems of the media in the middle, and the ethical systems of the media supporting it at the top. In addition, the management of mass media to create a peaceful society must include justice, reconciliation, internal peace, and freedom. The research results are useful to various agencies, such as the Political Development Council Establishment Committee and the Office of the Prime Minister's Master Plan Drafting, and the Reconciliation Committee has

used the research results to formulate strategies for development and management to create a peaceful society in the future and become more efficient and effective.

keyword: Mass Media Management; Social Peace

บทนำ

สื่อมวลชนเป็นสื่อกลางหรือตัวเชื่อมโยงที่สำคัญในการประสานสมาชิกในสังคม ให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และนำเสนอข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในสังคมและระหว่างสังคม ให้ประชาชนได้รับรู้ คำว่า “สื่อมวลชน” (mass media) กับ “การสื่อสารมวลชน” (mass communication) มีความหมายแตกต่างกัน “การสื่อสารมวลชน” หมายถึง กระบวนการ (process) ของการสื่อสารประเภทหนึ่ง ที่เป็นกระบวนการสื่อสารกับมวลชน (mass) การใช้คำว่า “การสื่อสารมวลชน” จึงมีความหมายครอบคลุมทุกองค์ประกอบของกระบวนการอันได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร สื่อ และผู้รับสาร ส่วนคำว่า “สื่อมวลชน” หมายถึงองค์ประกอบเพียงองค์ประกอบเดียวของกระบวนการสื่อสารมวลชน นั่นคือ “ตัวสื่อ” ซึ่งถูกใช้เป็นเครื่องมือ หรือตัวกลาง หรือพาหะ ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไปยังมวลชนผู้รับสารจำนวนมาก โดยสื่อมวลชนในปัจจุบัน ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อนิตยสาร สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ และสื่อใหม่ (new media) ดังนั้น การสื่อสารมวลชนกับคำว่า สื่อมวลชน เป็นความแตกต่างที่อยู่บนความสัมพันธ์ซึ่งต้องประกอบอยู่ร่วมกันในการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับมวลชน (สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์, 2559)

บทบาทสำคัญของสื่อมวลชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการศึกษาแผนแม่บทการพัฒนาการเมืองของคณะกรรมการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองและการยกร่างแผนแม่บทของสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับบุถึงแนวทางหนึ่งของการที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาการเมืองของประเทศไทย คือการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือสนับสนุนให้สอดคล้องกับการศึกษาของคณะกรรมการสมานฉันท์ เพื่อการปฏิรูปการเมืองให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีข้อสรุปหนึ่งในหลายข้อก็คือ การเสนอให้ “สื่อมวลชน” เข้าไปมีส่วนช่วยให้เกิดกระบวนการสมานฉันท์ ซึ่งภาพที่เห็น คือความมุ่งมั่น และความมุ่งหวังที่จะเห็นสื่อมวลชน มีส่วนร่วมในการปฏิรูป หรือการพัฒนาการเมืองในประเทศไทย โดยมองเห็นความสำคัญของสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่งในโครงสร้างของสังคม ที่จะต้องช่วยในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการเมือง ไม่ว่าจะเป็นสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่อประเภทอื่น ๆ (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2560) เพราะการสื่อสารโดยผ่านสื่อช่วยในการสนับสนุนสาธารณมติ (public opinion) ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีหน้าที่ในการหล่อหลอมหรือปลูกสาธารณมติ ให้โน้มเอียงไปทิศทางของการเมืองที่พึงประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานทางการเมืองสมัยใหม่ประสบความสำเร็จ (สมควร กวียะ, 2560) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเมืองนี้ การสื่อสารจึงเป็นส่วนสำคัญ เพราะสามารถส่งผลต่อผู้รับสารอย่างมีประสิทธิภาพ (เสถียร เขยประทับ, 2561)

การบริหารงานของรัฐบาล ในการปกครอง การรณรงค์ การกำกันโยบาย การทูต การสร้างประชาคม และอื่น ๆ สื่อมวลชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่ให้สิ่งเหล่านี้บรรลุเป้าหมายต้องใช้การสื่อสาร ไม่ว่า

นักการเมือง หรือกลไกทางการเมืองไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยปราศจากความสามารถทางการสื่อสาร ในหลาย ๆ ระดับ และด้วยกลไกอันหลากหลาย (seib, 2018) โดยเฉพาะในยุคข้อมูลข่าวสารนี้ ก็เป็นเพราะกระบวนการสื่อสาร นั้นมิได้เป็นแนวทางที่ผู้ปกครองส่งผ่าน สื่อมวลชนไปยังผู้ถูกปกครองแต่เพียงฝ่ายเดียว หากแต่ในปัจจุบัน การสื่อสารมีลักษณะปฏิสัมพันธ์ มีการตอบโต้ระหว่างรัฐบาลกับสื่อมวลชน สื่อมวลชนกับประชาชน ประชาชนกับนักการเมือง โดยเฉพาะในโลกของไซเบอร์ (Cyber metric) ที่สื่อส่วนบุคคล กำลังกลายเป็นสื่อสารสาธารณะ ด้วยประสิทธิภาพของสื่อสมัยใหม่นี้ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้กว้างขวาง ไร้ขอบเขต ขณะเดียวกันก็สามารถส่งผ่านข้อมูลอย่างไร้พรมแดนเช่นกัน (นันทนา นันทวโรภาส, 2560)

สื่อมวลชน (mass media) จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในสังคมสมัยใหม่ จนเกิดคำว่า “media scape” ซึ่งเป็นการสื่อสารมวลชนนั้นปรากฏอยู่ในทุกมิติของชีวิตสมัยใหม่ นอกจากประเภทของสื่อจะมีความหลากหลายมากขึ้นแล้ว สื่อยังได้ขยายพื้นที่เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ทำให้สื่อกลายเป็นทรัพยากรสำคัญยิ่งสำหรับการสร้างจินตภาพในชีวิตสมัยใหม่ (Aber crombie et al, 2019) จะเห็นได้ว่า สื่อและเสรีภาพของสื่อมีความสำคัญต่อการเมืองเป็นอย่างมาก โดยในทางรัฐศาสตร์แล้วถือว่า สื่อมวลชนต้องมีเสรีภาพ ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และในการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี สิ่งนี้ถือเป็นเสาหลักหนึ่งของประชาธิปไตย ในขณะที่ระบอบเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็นเผด็จการทหาร ที่ใช้อำนาจดิบ หรือเผด็จการ รัฐบาลพลเรือนที่แฝงตัวในคราบของประชาธิปไตย ซึ่งไม่สามารถทนกับการที่สื่อมวลชนมีเสรีภาพ และทำการวิพากษ์วิจารณ์ได้จึงต้องขบถคุณการสื่อสาร โดยเฉพาะสื่อมวลชน เพื่อไม่ให้มีการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล ตรงกันข้ามกับระบอบประชาธิปไตยที่จะไม่สามารถดำเนินไปได้ ถ้าไม่มีเสรีภาพของสื่อในการสื่อสารข้อมูลและการสื่อสารมวลชนมีอิทธิพลกับการสร้างสังคมสันติสุขให้เกิดขึ้นในสังคมและประเทศชาติได้ (เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา, 2561)

ตามแนวทางการพัฒนาการเมืองที่มีจุดมุ่งหมายให้สื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการสร้างความสมานฉันท์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข โดยเป็นการอยู่ร่วมกันภายใต้ความแตกต่าง มีพื้นที่ปลอดภัยที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี มีการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่สร้างเงื่อนไขที่จะทำให้เกิดความขัดแย้ง ทำให้เกิดพื้นที่ปลอดภัย สำหรับการสื่อสารและการอยู่ร่วมกัน ประกอบด้วยสังคมสันติสุข สื่อสารอย่างสร้างสรรค์ สมานฉันท์ด้วยสันติวิธี และเสริมวิถีธรรมาภิบาล (หลักสูตรการเสริมสร้างสังคมสันติสุข, 2559) ซึ่งความสมานฉันท์ด้วยสันติวิธี หากเกิดกรณีขัดแย้งขึ้นในกลุ่มหรือสังคมใด กลไกในการแก้ปัญหา จำเป็นต้องยึดหลักสมานฉันท์ด้วยสันติวิธี ผ่านการเสวนา การเปิดใจรับฟัง การจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก การยอมรับในความคิดเห็น และความเชื่อที่แตกต่างกัน ยึดหลักศาสนา และผ่านกระบวนการยุติธรรม เพื่อเป็นการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน (วินัส ธรรมสารโรธ, 2563)

จากความสำคัญของปัญหาข้างต้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการ สื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยที่ต้องขับเคลื่อนด้วยปัจจัยระบบการเมือง ที่มีความเชื่อมโยงกับประโยชน์สูงสุดของประชาชน ที่ผู้มีอำนาจทางการเมืองกำกับดูแล (จันทมร สหบุญลี, 2558) ระบบการกำกับดูแล เป็นการกำกับดูแลหรือควบคุมของหน่วยงานภาครัฐที่ต่อเนื่องและมุ่งเน้นเป้าหมาย ในกิจกรรมที่ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน (ชัยสุรา อรนพ ณ อยุธยา (2563) ระบบธุรกิจของสื่อ

เป็นอุตสาหกรรมที่ออกอากาศเผยแพร่ให้แก่สังคมที่มีความเชื่อมโยงโดยตรงกับสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ส่งสารไปยังประชาชน สังคม (Global Entertainment & Media, 2020) และระบบจรรยาบรรณของสื่อ ที่สื่อมวลชนทุกคนต้องมีความสัมพันธ์กับจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของสื่อที่สื่อทุกคนต้องมีเสรีภาพในการส่งสารไปยังประชาชน และสังคม (สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์, 2559) ผู้วิจัยจึงเกิดความตระหนักของปัญหาของการสื่อสารมวลชน และคำนึงประสิทธิภาพในการจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อให้สังคมเกิดความปกติสุข และเกิดความสมานฉันท์ในสังคมไทย จึงมีความสนใจที่จะศึกษา บทปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข เพื่อนำแนวทางมาพัฒนาการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนให้เกิดประโยชน์สุขต่อสังคมและประเทศชาติสืบไป

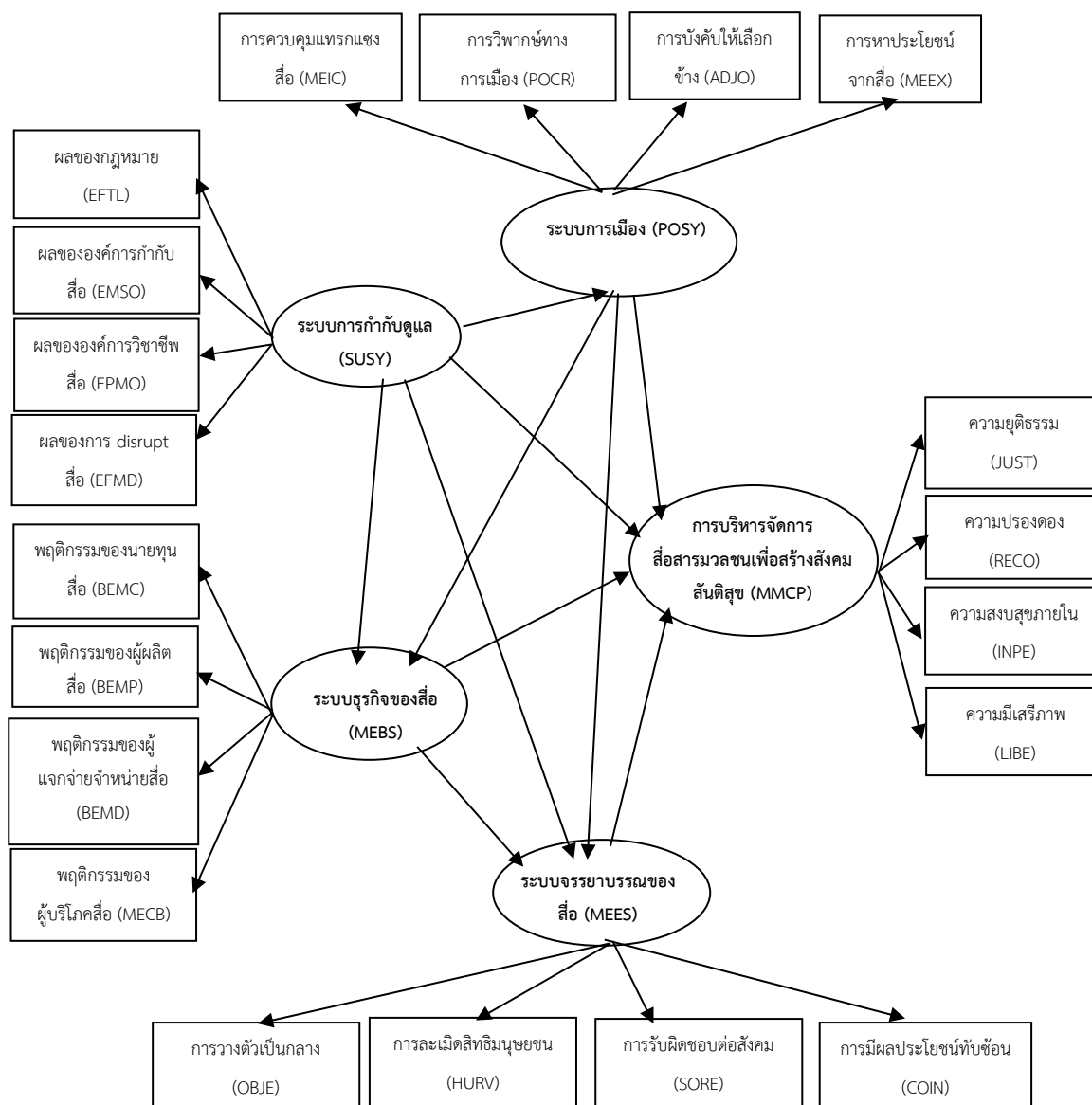
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ระบบการเมือง ระบบการกำกับดูแล ระบบธุรกิจของสื่อ และระบบจรรยาบรรณของสื่อ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลเชิงสาเหตุของระบบการเมือง ระบบการกำกับดูแล ระบบธุรกิจของสื่อ และระบบจรรยาบรรณของสื่อต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข

สมมติฐานการวิจัย

1. ระบบการกำกับดูแลส่งผลทางตรงต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข
2. ระบบการกำกับดูแลส่งผลทางอ้อมต่อระบบการเมือง
3. ระบบการกำกับดูแลส่งผลทางอ้อมต่อระบบธุรกิจสื่อ
4. ระบบการกำกับดูแลส่งผลทางอ้อมต่อระบบจรรยาบรรณสื่อ
5. ระบบการเมืองส่งผลทางตรงต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข
6. ระบบการเมืองส่งผลทางอ้อมต่อระบบธุรกิจสื่อ
7. ระบบการเมืองส่งผลทางอ้อมต่อระบบจรรยาบรรณสื่อ
8. ระบบธุรกิจของสื่อส่งผลทางตรงต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข
9. ระบบธุรกิจของสื่อส่งผลทางอ้อมต่อระบบจรรยาบรรณสื่อ
10. ระบบจรรยาบรรณของสื่อส่งผลทางตรงต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2562)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากรการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ สื่อสารมวลชน สาขา สื่อการเมือง สื่ออาชญากรรม และสื่อบันเทิง ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 975 คน (สมาคมผู้สื่อข่าวแห่งประเทศไทย, 2565) โดยใช้วิธีการกำหนดตัวอย่างการตามแนวคิดของ Hair, Black, Babin & Anderson (2020) คือ เท่ากับ 20 เท่าของตัวแปรสังเกต โดยในการศึกษาครั้งนี้มีตัวอย่างทั้งสิ้น 20 ตัวแปร จึงได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน

2.2 ประชากรในการวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ 1) กลุ่มผู้บริหารสื่อสารมวลชน จำนวน 5 คน 2) นักวิชาสายการศึกษาด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 3 คน 3) นักวิชาการอิสระในด้านสื่อสารมวลชน จำนวน 3 คน 4) นักการเมือง จำนวน 3 คน และ นักกฎหมาย จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 17 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

3. เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ระบบการเมือง ระบบการกำกับดูแล ระบบธุรกิจสื่อ ระบบจรรยาบรรณ และการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข โดยมีการตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยผ่านเกณฑ์ด้วยค่า 0.60-1.00 ทุกข้อคำถาม หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 35 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.952 -0.976 จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive) ใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอ้างอิง (Inferential) ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) และการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวัดความตรง (Validity) ด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Source of Data) สำหรับความเชื่อมั่น (Reliability) ได้พิจารณาถึงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ (Credibility) การพึ่งพากับเกณฑ์อื่นๆ (Dependability) การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability) และการไม่ลำเอียง (Bias) โดยข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ที่ได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก นำมาถอดเทปเพื่อให้ได้บทสรุปของข้อคำถามในการสัมภาษณ์

3.3 การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Mixed Method) โดยนำผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้ค่าอิทธิพลรวม มีค่าน้อยเรียงลำดับที่เป็นจุดอ่อนของการวิจัยเชิงปริมาณ นำไปเป็นหัวข้อสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อเป็นการปิดจุดอ่อนและยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ ให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

1. ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของตัวแปรแฝงทุกตัว

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	$\bar{x}$	SD	ลำดับที่	ระดับ ความสำคัญ
การบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคม สันติสุข (MMCP)	3.96	0.67	2	มาก
ระบบการเมือง (POSY)	3.87	0.69	4	มาก
ระบบการกำกับดูแล (SUSY)	3.87	0.70	5	มาก
ระบบธุรกิจของสื่อ (MEBS)	3.99	0.62	1	มาก
ระบบจรรยาบรรณ (MEES)	3.91	0.65	3	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระบบธุรกิจของสื่อ (MEBS) มีระดับความสำคัญมากที่สุด ($\bar{x} = 3.99$) จัดเป็นลำดับ 1 นอกนั้น ระบบจรรยาบรรณ (MEES) ระบบการเมือง (POSY) และระบบการกำกับดูแล (SUSY) ก็มีระดับความสำคัญมากทั้งหมดเช่นกัน โดยจัดเป็นลำดับ 2,3 และ 4 โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงกันตามลำดับ $\bar{x} = 3.91, 3.87, 3.87$ ส่วนการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข มีค่าความสำคัญอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$)

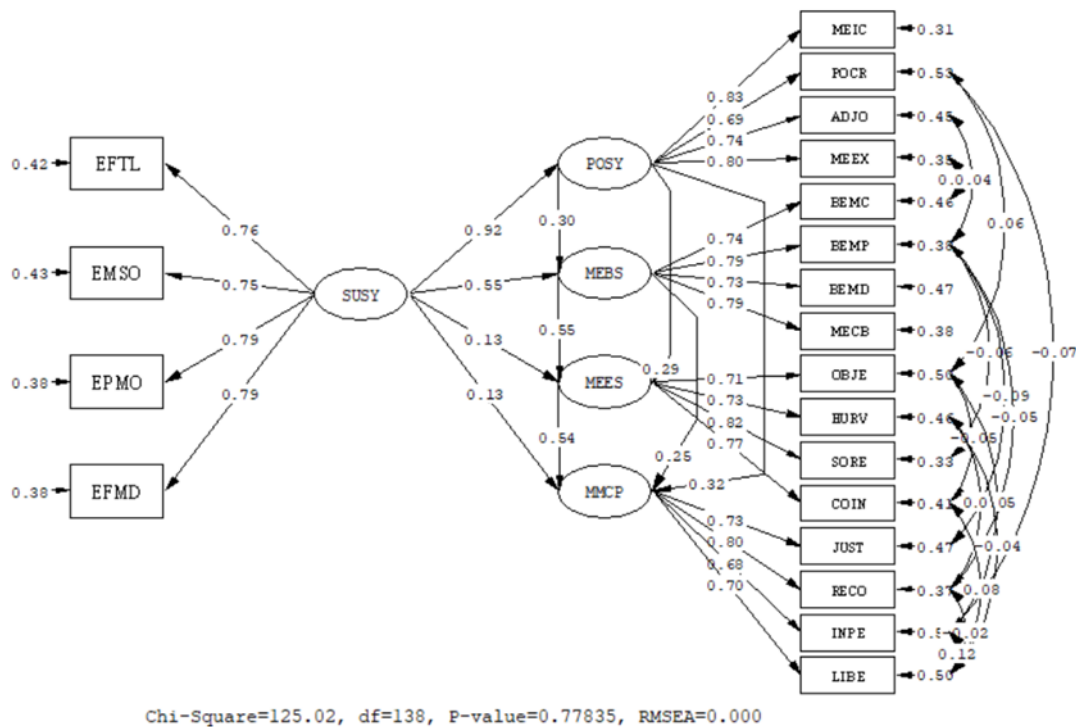
2. ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาอิทธิพลเชิงสาเหตุของระบบการเมือง ระบบการกำกับดูแล ระบบธุรกิจของสื่อ และระบบจรรยาบรรณของสื่อต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข โดยพิจารณาจากแบบจำลองทางเลือกที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ต้องพิจารณาค่าของแบบจำลองผ่านเกณฑ์มาตรฐานก่อน

ตารางที่ 2 แสดงค่าการผ่านเกณฑ์มาตรฐานของแบบจำลองทางเลือก

รายการ	ค่าสถิติ	แบบจำลองตาม สมมติฐาน	แบบจำลอง ทางเลือก
1. Chi-square (χ^2)	*ต่ำใกล้ 0	274.12	125.02
	*เท่ากับ df	160	138
Relative Chi-square	ผลหาร(χ^2 / df) < 2.00	1.71	0.91
2. GFI	> 0.90	0.94	0.97
3. AGFI	> 0.90	0.92	0.95
4. RMR	เข้าใกล้ 0.00	0.019	0.013
5. RMSEA	< 0.05	0.042	0.000
6. CFI	*0.00-1.00	0.99	1.00
7. CN	> 200	299.56	555.75

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าของแบบจำลองทางเลือกที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าผ่านเกณฑ์ทุกค่า

ภาพที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์แบบจำลองตามสมการโครงสร้างที่เป็นการจำลองทางเลือกที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หลักจากปรับค่าต่าง ๆ ของโมเดลแล้ว

ภาพที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์แบบทางเลือก (standardized solution)

จากภาพที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรแฝงและค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรประจักษ์มีค่าในเชิงบวกทุกตัว

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติ ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (DE) ทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) ของตัวแปรแฝงจากค่า Beta และ Gamma

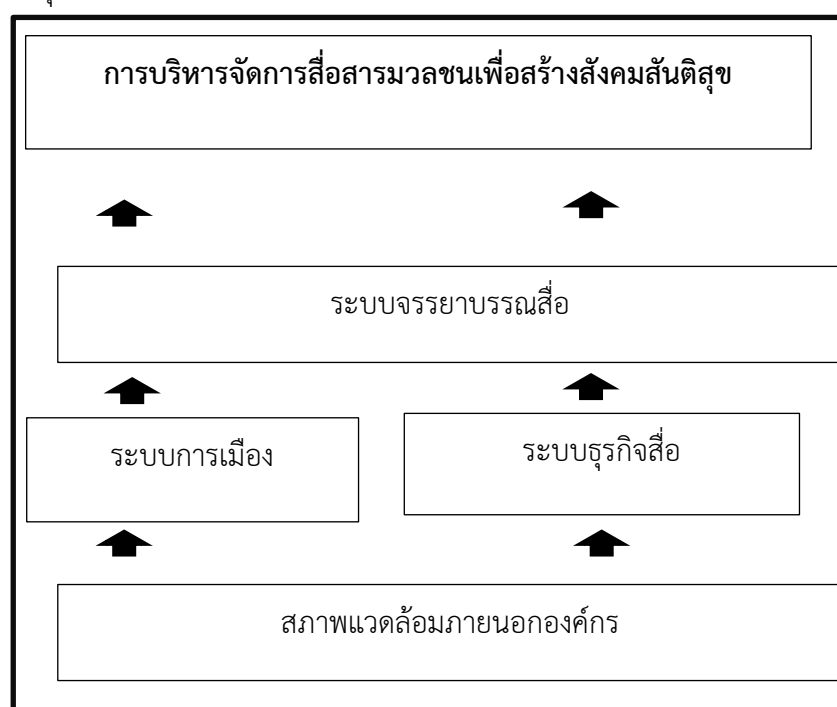
ตัวแปรตาม	ความ สัมพันธ์	ตัวแปรอิสระ				
		SUSY	POSY	MEBS	MEES	MMCP
POSY	DE	0.92**	N/A	N/A	N/A	N/A
	IE	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.92**	N/A	N/A	N/A	N/A
MEBS	DE	0.55**	0.30*	N/A	N/A	N/A
	IE	0.28*	N/A	N/A	N/A	N/A
	TE	0.83**	0.30*	N/A	N/A	N/A
MEES	DE	0.13*	0.29*	0.55**	N/A	N/A

ตัวแปรตาม	ความสัมพันธ์	ตัวแปรอิสระ				
		SUSY	POSY	MEBS	MEES	MMCP
	IE	0.72**	0.17*	N/A	N/A	N/A
	TE	0.85**	0.46**	0.55**	N/A	N/A
MMCP	DE	0.13*	0.32*	0.25*	0.54**	N/A
	IE	0.70**	0.32**	0.29**	N/A	N/A
	TE	0.83**	0.65**	0.55**	0.54**	N/A

Chi-Square= 125.02, df= 138 p-value = 0.778, GFI= 0.97, AGFI= 0.95, RMR= 0.013, RMSEA=0.000, CFI=1.00, CN=555.75

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมสูงสุดต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) เรียงตามลำดับ 1 คือ ระบบการกำกับดูแล (SUSY) มีค่า 0.83 ลำดับ 2 คือ ระบบการเมือง (POSY) มีค่า 0.65 ลำดับ 3 คือ ระบบธุรกิจสื่อ (MEBS) มีค่า 0.55 และลำดับที่ 4 คือ ระบบจรรยาบรรณของสื่อ (MEES) มีค่า 0.54 ทั้งหมดที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

3. ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข

ภาพที่ 3 ภาพแผนภูมิแนวทางการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข

จากภาพที่ 3 พบว่า ภาพแผนภูมิแนวทางการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีลักษณะเป็นภาพแผนภูมิประกอบด้วย ระบบการกำกับดูแลที่มีอิทธิพลรวมมากที่สุดเป็นฐานผลึกด้านล่างสุด ระบบการเมือง และระบบธุรกิจสื่ออยู่ตรงกลาง และระบบ

จรรยาบรรณสื่อ อยู่ในระดับบนด้วย ทั้งนี้การกำหนดภาพแผนภูมิได้จากอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมจากตัวแปรแฝงทุกตัวที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อกัน

อภิปรายผล

การวิจัยบุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข การอภิปรายผลข้อค้นพบจากการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอการอภิปรายผลโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานกับโมเดลสมการโครงสร้าง และอภิปรายผลคุณค่า ด้านระเบียบวิธีวิจัย คุณค่าด้านแนวคิดทฤษฎี ซึ่งผลตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกข้อดังนี้

1. อภิปรายผลการทดสอบสมการโมเดลโครงสร้างวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบจำลองทางเลือกอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อม

1.1 ระบบการกำกับดูแล (SUSY) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับระบบการเมือง (POSY) มากที่สุดเท่ากับ 0.92 รองลงมาคือ ส่งผลทางตรงกับระบบธุรกิจสื่อ (MEBS) ระบบจรรยาบรรณของสื่อ (MEES) และการบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) เท่ากับ 0.55, 0.13 และ 0.13 ตามลำดับ และส่งผลทางอ้อมกับระบบจรรยาบรรณของสื่อ (MEES) การบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) และระบบธุรกิจสื่อ (MEBS) เท่ากับ 0.72, 0.70 และ 0.28 ตามลำดับที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากการกำกับดูแลที่ดีทางด้านกฎหมาย องค์การกำกับสื่อ องค์การวิชาชีพสื่อ การ Disrupt สื่อจะทำให้การจัดการระบบการเมืองที่จะเข้ามาควบคุมแทรกแซงสื่อ การวิพากษ์ทางการเมือง การบังคับให้เลิกจ้าง และกาประหาประโยชน์จากสื่อลดลง

1.2 ระบบการเมือง (POSY) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) มากที่สุดเท่ากับ 0.32 รองลงมาคือ ระบบธุรกิจสื่อ (MEBS) และระบบจรรยาบรรณของสื่อ (MEES) เท่ากับ 0.30 และ 0.29 ตามลำดับ และส่งผลทางอ้อมกับการบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) และระบบจรรยาบรรณของสื่อ (MEES) เท่ากับ 0.32 และ 0.17 ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจาก สื่อสารมวลชนกับระบบการเมืองมีความสัมพันธ์กันโดยตรง สื่อมวลชนมีการนำเสนอข่าวการเมืองไปสู่ผู้บริโภค ดังนั้นระบบการเมืองจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข

1.3 ระบบธุรกิจสื่อ (MEBS) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับระบบจรรยาบรรณของสื่อ (MEES) และการบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) เท่ากับ 0.55 และ 0.25 ตามลำดับ และส่งผลทางอ้อมกับ การบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) เท่ากับ 0.29 ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากระบบธุรกิจสื่อไม่ว่าจะเป็นนายทุนสื่อ ผู้ผลิตสื่อ ผู้แจกจ่ายจำหน่ายสื่อ และผู้บริโภคที่ต้องมีพฤติกรรมในการสนับสนุนให้สื่อมวลชนมีจรรยาบรรณการนำเสนอข่าวที่เป็นจริงไม่บิดเบือน ปราศจากอคติส่วนตัว และไม่โน้มเอียง

1.4 ระบบจรรยาบรรณของสื่อ (MEES) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (MMCP) เท่ากับ 0.54 ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องจากหากสื่อมวลชนมีจรรยาบรรณของสื่อที่ดี มีการวางตัวเป็นกลาง ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน จะทำให้การบริหารจัดการสื่อมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุขเพิ่มขึ้น

2. อธิบายคุณค่าด้วยระเบียบวิธีวิจัย คุณค่าด้านแนวคิดทฤษฎี

จากการเสนอข้อค้นพบ และการอภิปรายผลตามที่น่าเสนอมาแล้วนั้น มีข้อเสนอแนะที่จะนำมาเสนอต่อไปนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอคุณค่าด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ออกเป็นด้านคุณค่าด้านระเบียบวิธีวิจัย คุณค่าทางด้านทฤษฎี ดังนี้

1. คุณค่าด้านระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาเลือกใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (mixed method design) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยการสร้างแบบสอบถามที่นำมาใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผ่านคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง (ioc) และทดสอบความเชื่อมั่น ของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการคำนวณด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (cronbach's alpha) เมื่อการตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง (structural equation model: SEM) ซึ่งถือเป็นเทคนิคทางสถิติที่สามารถวิเคราะห์ องค์ประกอบ (factor analysis) การวิเคราะห์อิทธิพล (path analysis) และการประมาณค่าพารามิเตอร์ ในการวิเคราะห์ถดถอย (regression analysis) ไปด้วยกันในรูปของสมการโครงสร้าง (SEM) การเลือกใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทางสถิติเนื่องจากเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่ถือว่าทันสมัยและนิยมใช้กันมากที่สุดในปัจจุบันเป็นการวิเคราะห์เพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์ ทุกค่า ด้วยการประมาณค่าเพียงครั้งเดียว สามารถวิเคราะห์โมเดลได้พร้อมกันและสามารถกำหนดให้ตัวแปรสังเกต ได้มีความคลาดเคลื่อนได้ (dynamic) ทั้งนี้มีการทดสอบความตรงของโมเดลว่าสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือไม่ และการทดสอบไม่แปรเปลี่ยนโมเดล เมื่อกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยน ดังนั้นการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง จึงเป็นเทคนิควิเคราะห์เชิงปริมาณที่ทันสมัยมีความถูกต้อง ทั้งในระเบียบวิธี และในเชิงเนื้อหาสาระเชิงวิชาการ มีการประเมินความพอเหมาะ ความพอดีของแบบจำลอง โดยใช้ดัชนีวัดความเข้ากันได้ของแบบจำลอง และมีการปรับเปลี่ยนแบบจำลอง

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) จาก กลุ่มผู้บริหาร สื่อสารมวลชน นักวิชาสายการศึกษาด้านสื่อสารมวลชน นักวิชาการอิสระในด้านสื่อสารมวลชน นักการเมือง และ นักกฎหมาย รวมทั้งสิ้น 17 คน

2. การวิจัยครั้งนี้ต้องอาศัยการทบทวนวรรณกรรม เพื่อเลือกตัวแปรที่เป็นผลจากทฤษฎี การทราบรูปแบบ และการตรวจสอบรูปแบบ ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ตามลำดับ ซึ่งทำให้การจัดเก็บข้อมูลจะต้องกระทำด้วยความรอบคอบและสมเหตุสมผล ผู้วิจัยต้องมีความรอบรู้ในเรื่องและหลักการของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร โดยผู้วิจัยต้องคัดเลือกตัวแปร หรือองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม รวมถึงแนวทางรูปแบบที่แสดง ถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือองค์ประกอบที่สอดคล้องกับทฤษฎี และจะต้องสามารถนำโครงสร้าง ความสัมพันธ์นั้นมาตรวจสอบกับข้อมูลจริงที่เก็บรวบรวมมาได้ เพื่อยืนยันโมเดลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ว่ามีความสอดคล้องหรือไม่กับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เก็บรวบรวมมาได้ ซึ่งสามารถเป็นองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือ ผู้สนใจได้ศึกษา นำไปเป็น “แนวทางการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข” ซึ่งจากการ

ศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ทบทวนวรรณกรรม สำหรับคุณค่าด้านความสัมพันธ์ตัวแปร โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ดังนี้

2.1 ระบบจรรยาบรรณของสื่อ ประกอบด้วย ด้านการวางตัวเป็นกลาง ด้านละเมิดสิทธิมนุษยชน ด้านการรับผิดชอบต่อสังคม และด้านมีผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งพิจารณาจากความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การมีผลประโยชน์ทับซ้อน และ การวางตัวเป็นกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า นายทุนสื่อให้สื่อมวลชนนำเสนอข่าวสารที่มุ่งเน้นจริยธรรมในการนำเสนอข่าว ผู้ผลิตสื่อมีการจัดลำดับขั้นตอนในการผลิตสื่อตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ก่อนลงมือปฏิบัติ ผู้จำหน่ายจ่ายแจกสื่อต้องนำเสนอสื่อที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม และ ผู้บริโภคสื่อให้ความสนใจข่าวสารของสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตน ปรีฎาพาก (2561) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลในช่วงการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคโทรทัศน์ดิจิทัล ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการสื่อของสถานีโทรทัศน์ในยุคดิจิทัล พบว่า สื่อสารมวลชนต้องมีจรรยาบรรณของสื่อในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยที่มีการวางตัวเป็นกลาง ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Roshandel-Arbatani, Kawamorita, Ghanbary and Ebrahimi (2019) ผลการวิจัยพบว่า จรรยาบรรณทรัพยากรบุคคลสื่ออยู่ในอันดับสูงสุดในการพัฒนาการบริหารงานของผู้ประกอบการด้านสื่อ

2.2 ระบบธุรกิจสื่อ ประกอบด้วย พฤติกรรมของนายทุนสื่อ พฤติกรรมของผู้ผลิตสื่อ พฤติกรรมของผู้จำหน่ายจ่ายจำหน่ายสื่อ และ พฤติกรรมผู้บริโภคสื่อ ซึ่งพิจารณาจากพฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ พฤติกรรมผู้ผลิตสื่อ พฤติกรรมของนายทุนสื่อ และ พฤติกรรมของผู้จำหน่ายจ่ายจำหน่ายสื่อ สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า นายทุนสื่อให้สื่อมวลชนนำเสนอข่าวสารที่มุ่งเน้นจริยธรรมในการนำเสนอข่าว ผู้ผลิตสื่อมีการจัดลำดับขั้นตอนในการผลิตสื่อตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ก่อนลงมือปฏิบัติ ผู้จำหน่ายจ่ายแจกสื่อต้องนำเสนอสื่อที่เกิดประโยชน์ต่อสังคม และ ผู้บริโภคสื่อให้ความสนใจข่าวสารของสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตินัน บุญภาพ คอมมอน (2559) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการสื่อโทรทัศน์ในยุคดิจิทัลหลอมรวม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการองค์การสื่อ ผู้บริหารธุรกิจของสื่อไม่ว่านายทุน ผู้ผลิตสื่อ ผู้จำหน่ายจ่ายแจกสื่อ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมของผู้บริโภค

2.3 ระบบการเมือง ประกอบด้วย ด้านการควบคุมแทรกแซงสื่อ ด้านการวิพากษ์ทางการเมือง ด้านบังคับให้เลิกข้าง และการหาประโยชน์จากสื่อ ซึ่งพิจารณาจากการควบคุมแทรกแซงสื่อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การหาประโยชน์จากสื่อ การบังคับให้เลิกข้าง และ การวิพากษ์ทางการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า สื่อมวลชนไม่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการนำเสนอข่าวจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่แสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ข่าวสารโดยมีนัยแอบแฝง ไม่ทำหน้าที่บิดเบือน นำเสนอข่าวที่เป็นความจริงหรือยกข้อความใดข้อความหนึ่งมาอ้างโดยไม่อิงกับบริบทของข้อความเพื่อหาประโยชน์ และ ได้รับความพึงพอใจจากผู้บริโภคข่าวสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรา บรรพต (2564) ได้ศึกษาเรื่องบุพปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่รอดของโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล 5G ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายนอก

องค์การที่สำคัญคือ ปัจจัยเรื่องการเมือง ที่เข้ามาควบคุมแทรกแซงสื่อ การวิพากษ์ทางการเมือง การบังคับให้เลิกจ้าง และการหาประโยชน์จากสื่อ ตามลำดับ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Dozier (2018) ผลการวิจัยพบว่า ระบบการเมืองอาจจะมีผลกระทบต่อการบินภาพลักษณ์ขององค์กรและชื่อเสียงองค์กรสื่อ

2.4 ระบบการกำกับดูแล ประกอบด้วย ด้านผลของกฎหมาย ผลขององค์กรกำกับดูแลสื่อ ผลขององค์กรวิชาชีพสื่อ และ ผลของ Disrupt สื่อ ซึ่งพิจารณาจากผลของการ disrupt สื่อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ ผลขององค์กรวิชาชีพสื่อ ผลของกฎหมาย และผลของการกำกับดูแล สื่อสอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า สื่อมวลชนคิดว่ากฎหมายสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนางานการสื่อสารมวลชน ได้รับการกำกับดูแลจากองค์กรที่มีอำนาจตามกฎหมาย มีความรู้เฉพาะในการประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน และ มีการเปลี่ยนแปลงจากการถูก Disrupt สื่อสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตเลขา สุคนธร (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราชในยุคหลอมรวมสื่อ ผลการศึกษาพบว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช ควรใช้กลยุทธ์การกำกับดูแลสื่อ ทางด้านการบังคับใช้กฎหมาย วิชาชีพสื่อ องค์กรกำกับดูแล และป้องกันการ disrupt สื่อ ในการบริหารงาน สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kumar (2020) ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของสื่อทั้งสื่อแบบดั้งเดิมและสื่อสังคมดิจิทัลใหม่ในบริบทของสถานการณ์ทางสังคม วัฒนธรรมและการเมืองและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงในอินเดียและทั่วโลก ที่ต้องมีการกำกับดูแลสื่อทั้งสื่อแบบดั้งเดิม และสื่อสังคมดิจิทัล

2.5 การบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ประกอบด้วย ด้านความยุติธรรม ด้านปรองดอง ด้านความสงบสุขภายใน และ ด้านมีเสถียรภาพ ซึ่งพิจารณาจาก ความปรองดองมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ ความยุติธรรม ความเป็นเสถียรภาพ สื่อสอดคล้องกับงานวิจัยเชิงคุณภาพว่า สื่อมวลชนมีความยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการปฏิบัติหน้าที่สื่อสารมวลชน มีศีลธรรมอันดี ในการปฏิบัติหน้าที่สื่อสารมวลชน และปฏิบัติหน้าที่สื่อสารมวลชน โดยไม่ถูกบังคับหรืออยู่ภายใต้อำนาจของใครคนหนึ่ง สื่อสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตตินันท์ ตั้งประเสริฐ (2562) ได้ศึกษา นโยบาย การบริหารจัดการและการใช้สื่อในการสื่อสารเพื่อประชาสัมพันธ์ของกรมประชาสัมพันธ์ในบริบทประเทศไทย 4.0 ผลการวิจัยพบว่า ในส่วนผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานภายในกรมประชาสัมพันธ์เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อที่ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทางการสื่อสารมวลชน ที่ต้องมีความยุติธรรม ความปรองดอง การรักษาความสงบสุขภายใน และความมีเสถียรภาพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Baqmi (2018) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการสื่อที่มีคุณภาพ มีความยุติธรรม โปร่งใส ปราศจากความขัดแย้ง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ด้านวิชาการและด้านนโยบาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ระบบจรรยาบรรณ ระบบธุรกิจของสื่อ ระบบการเมือง และระบบการกำกับดูแล มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข โดยผลการทดสอบพบว่า ตัวแปรแต่ละตัวแปร ผลการทดสอบที่ได้มีทั้งตัวแปรที่ส่งผลทางตรงและตัวแปรที่ส่งผลต่อกันทางอ้อม ซึ่งอธิบายได้ว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อกันโดยตรง หมายถึง ตัวแปรที่มีค่าระดับความสัมพันธ์มากขึ้น ย่อมส่งผลที่เกิดขึ้นมากตามด้วย สำหรับตัวแปรส่งผลทางอ้อม หมายถึง ตัวแปรไม่สามารถเพิ่มค่าระดับความสัมพันธ์ได้โดยตรง แต่อาศัยปัจจัยอื่นเข้าไปมีส่วนร่วมสนับสนุนเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีค่าระดับเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ยกตัวอย่าง ระบบการกำกับดูแล ส่งผลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อมีการกำกับดูแลสื่อเพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุขเพิ่มขึ้นด้วย และระบบจรรยาบรรณของสื่อส่งผลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุขอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อมีสื่อสารมวลชนมีจรรยาบรรณของสื่อเพิ่มมากขึ้นย่อมส่งผลต่อความการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุขเพิ่มขึ้นด้วย

1) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 1 ระบบจรรยาบรรณของสื่อ ประกอบด้วย ด้านการวางตัวเป็นกลาง ด้านละเมิดสิทธิมนุษยชน ด้านการรับผิดชอบต่อสังคม และด้านมีผลประโยชน์ทับซ้อน

ข้อค้นพบ: ความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การละเมิดสิทธิมนุษยชน การมีผลประโยชน์ทับซ้อน และ การวางตัวเป็นกลาง

ข้อเสนอแนะ: สื่อสารมวลชนควรมีความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอข่าวสารที่มุ่งเน้นประโยชน์ของคนในสังคมเป็นหลัก

2) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 2 ระบบธุรกิจสื่อ ประกอบด้วย พฤติกรรมของนายทุนสื่อ พฤติกรรมของผู้ผลิตสื่อ พฤติกรรมของผู้แจกจ่ายจำหน่ายสื่อ และ พฤติกรรมผู้บริโภคสื่อ

ข้อค้นพบ: พฤติกรรมของผู้บริโภคสื่อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ พฤติกรรมผู้ผลิตสื่อ พฤติกรรมของนายทุนสื่อ และ พฤติกรรมของผู้แจกจ่ายจำหน่ายสื่อ

ข้อเสนอแนะ: นายทุนสื่อ ผู้ผลิตสื่อ ผู้จำหน่ายแจกจ่ายสื่อควรมีศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เพื่อให้การนำเสนอข่าวให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

3) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 3 ระบบการเมือง ประกอบด้วย ด้านการควบคุมแทรกแซงสื่อ ด้านการวิพากษ์ทางการเมือง ด้านบังคับให้เลิกข้าง และการหาประโยชน์จากสื่อ

ข้อค้นพบ: การควบคุมแทรกแซงสื่อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ การหาประโยชน์จากสื่อ การบังคับให้เลิกข้าง และ การวิพากษ์ทางการเมือง

ข้อเสนอแนะ: หน่วยงานภาครัฐ นักการเมือง ไม่ควรแทรกแซงสื่อในการนำเสนอข่าวที่ตามความเป็นจริง ควรให้การสื่อสารมวลชนมีความอิสระในการนำเสนอข่าวสารไปสู่ผู้บริโภค

4) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 4 ระบบการกำกับดูแล ประกอบด้วย ด้านผลของกฎหมาย ผลขององค์การกำกับดูแลสื่อ ผลขององค์การวิชาชีพสื่อ และ ผลของ Disrupt สื่อ

ข้อค้นพบ: ผลของการ disrupt สื่อ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ ผลขององค์การวิชาชีพสื่อ ผลของกฎหมาย และผลของการกำกับสื่อ

ข้อเสนอแนะ: หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์การสื่อ องค์การวิชาชีพสื่อควรมีการกำหนดนโยบายในการป้องกันการ disrupt สื่อจากเทคโนโลยี การเปลี่ยนทางความคิด ความเชื่อและการสร้างทัศนคติใหม่ ๆ เป็นต้น

5) ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ 5 การบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ประกอบด้วย ด้านความยุติธรรม ด้านปรองดอง ด้านความสงบสุขภายใน และ ด้านมีเสถียรภาพ

ข้อค้นพบ: ความปรองดองมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมาคือ ความยุติธรรม ความเป็นเสถียรภาพ

ข้อเสนอแนะ: องค์การกำกับดูแลสื่อควรมีการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ควรส่งเสริมให้มีความสำคัญเกี่ยวกับความปรองดองของคนในชาติมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวกับบุพปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข เพื่อต่อยอดจากงานวิจัยในครั้งนี้ ลักษณะดังต่อไปนี้คือ

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการกำกับดูแลสื่อที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข ในประเด็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับนโยบายภาครัฐ วิชาชีพสื่อ เป็นต้น

2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อสร้างสังคมสันติสุข เช่น ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคม ปัจจัยมาตรฐานของสื่อ เป็นต้น

3) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการสื่อสารมวลชนเพื่อให้ถึงองค์ประกอบสำคัญของการบริหารจัดการสื่อมวลชนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทมร สีหาบุญฤดี. (2558). *ศึกล้าหนา บุรณุปกรณ์ เลือดข้นกว่าน้ำ*. สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2563, จาก <https://www.komchadluek.net/news/scoop/428425>
- นิธินันท์ ยอแสงรัตน์. (2563). *การเลือกข้าง*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- นันทนา นันทวโรภาส.(2560). *สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: แมสมีเดีย.
- วินัส ธรรมสารโรธ. (2563). *โมเดลการพัฒนาสังคมสันติสุขของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์.(2559). *จริยธรรมสื่อมวลชน*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

เอก ตั๋งทรัพย์วัฒนา.(2558). *การเมืองกับสื่อ (Political and Media) คำและความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย*. (เล่ม 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Aber cromabie, N.H.S. and Turner, B.S. (2 0 0 0) . *The Penguin Dictionary of Sociology*. London: Penguin Books.

El Baqmi, S.E.M. (2018). Attitudes of the university public towards the digital communication technology of the media center and its relationship to the level performance. *The Egyptian Journal of Media Research*, 65, pp.1-41.

Kumar, K.J., (2020). *Mass communication in India*. Delhi: Jaico Publishing House

Roshandel-Arbatani, T., Kawamorita, H., Ghanbary, S. and Ebrahimi, P. (2019). *Modelling media entrepreneurship in social media: SEM and MLP-ANN Approach*. *AD-minister*, 34, 35-57.